

Judasbrevet

Inledning

Introduktion: Ibland behövs uppmuntran och uppbyggelse i tron, andra gånger kräver situationen en varning. I detta brev varnar Judas för ondskefulla människor som infiltrerat församlingen och sprider falska läror.

Struktur:

Ofta listas tre saker i följd i detta brev, se t.ex. vers 1, 2, 11. Av brevets 227 grekiska ord är femton unika för Judas och återfinns bara i detta brev. Det finns flera likheter i bilder och ämnen från 2 Pet 2.

Skrivet: Omkring år **50-80 e.Kr.** Det är troligast med ett tidigare datum, eftersom apostlarna nyligen skrivit till brevets mottagare, se vers 18. Judas var den yngste halvbrodern till Jesus och kan ha varit född omkring 10 e.Kr., vilket ger en övre gräns på runt 80-90 e.Kr. utifrån den tidens livslängd.

Till: Okänd plats, kanske Mindre Asien. Det var ett allmänt brev som skulle läsas av alla, se vers 1. Mottagarna var troligtvis övervägande judar, eftersom innehållet förutsätter god kunskap om GT, samtida judiska apokryfiska skrifter och samtida rabbinsk undervisning.

Från: Okänd plats, Judas bror Jakob fanns i Jerusalem, men i 1 Kor 9:5 omnämns att "Herrens bröder" reste. Eftersom det är ett brev så befinner sig Judas inte heller på den plats där mottagarna är.

Författare: Judas, Jesu yngsta halvbror.

Detta är det enda brevet i NT från Judas. Jesus växte upp i en stor familj med flera yngre halvbröder och halvsysstrar. De fyra bröderna hette Jakob, Josef, Simon och Judas, se Matt 13:55-56. Utifrån ordningen de räknas upp var Jakob den äldste och Judas den yngste. Jakob skrev också ett brev – Jakobs brev. Ingen av syskonen trodde på Jesus när han verkade på jorden, se Joh 7:5, men efter hans död och uppståndelse förändrades detta. I det övre rummet fanns alla Jesu bröder med, se Apg 1:14.

Hälsning

¹ [Från:] Judas,
tjänare (*slav, livegen*) till Jesus den Smorde
(*Messias, Kristus*)
och Jakobs bror.

[På samma sätt som sin bror Jakob, väljer Judas att inte presentera sig som Jesu halvbror. I Guds rike är det den andliga relationen med Jesus som räknas.]

Till dem:

 som är osjälviskt utgivande älskade i Gud
Fadern,
 som är bevarade i Jesus den Smorde (*Messias,
Kristus*),
 som är kallade.

² Låt:

barmhärtighet (*medlidande uttryckt i handling*),

frid (*harmoni, frihet från fruktan, välbehag*)
och kärlek (*som är osjälvisk och utgivande*)
vare med er i överflöd (*multipliserat mått, växa mer och mer*).

[Judas har en förkärlek för talet tre, som ofta förekommer i detta brev. Brevet börjar med tre personnamn. I inledningen finns totalt tre uppräknings med tripletter som definierar honom själv, mottagarna och Guds välsignelse till dem. I nästa vers finns det första av tre "mina älskade", se vers 3, 17 och 20.]

Håll fast vid tron

Orsaken till brevet - falska lärare

³ Mina dyrt älskade [*vänner*], trots min stora iver att skriva till er om vår gemensamma frälsning, fann jag det nödvändigt att skriva och mana (*uppmuntra*) er till att fortsätta kämpa (*som en atlet kämpar i en tävling*) för den tro [*evangeliet, summan av den kristna trons lära, se Apg 6:7*] som en gång för alla har överlämnats åt de heliga.

⁴ För hos er har vissa personer smugit sig in [*obemärkt tagit sig in via en sidodörr*] vars dom för länge sedan är förutsagd (*skrivet på förhand om*) i Skriften. [*I nästa stycke ges tre exempel på Guds dom från GT. Även Petrus skriver om detta,*

se 2 Pet 2:1. Följande tre egenskaper beskriver dessa falska lärare:]

De är gudlösa (*saknar helt respekt och vördnad för Gud*).

De förvränger vår Guds nåd till försvar för omoral.

[Ordet syftar här på sexuell synd, vilket blir tydligt utifrån sammanhanget och övriga exempel i brevet, se Rom 13:13.]

De förnekar vår ende Härskare och Herre, Jesus den Smorde (*Messias, Kristus*).

Tre varnande exempel

⁵ Nu vill jag påminna er, även om ni redan känner till allt. *[Ni känner till berättelserna från GT, hur Guds dom är verksam över olydnad, ofta inte på en gång, men den kommer. Judas vill försäkra sina läsare om att dessa falska lärare som smugit sig in kommer att få sin dom.]*

Ni vet hur Jesus [*Herren*] först räddade (*frälste*) sitt folk ur Egypten och senare förgjorde dem som inte trodde. *[Se 4 Mos 14 och Heb 3:16-19. Vissa manuskript har inte "Jesus" utan "Herren".]*

⁶ Ni känner till [*berättelserna om*] de änglar som inte höll fast vid sin höga ställning utan övergav sin rätta hemvist. Dem håller han i förvar i mörker med eviga bojor till den stora dagens dom. *[Det är troligt att Judas refererar till händelsen i 1 Mos 6:1-4.]*

⁷ Så är det också med Sodom och Gomorra och städerna däromkring [*Adma och Sevojim, se 5*

Mos 29:23], som på samma sätt kastade sig ut i sexuell omoral och följde onaturliga begär. De står som ett varnande exempel och får sitt straff i evig eld [*1 Mos 19*].

⁸ På samma sätt är det med dessa [*falska lärare, se vers 4*]. De leds av drömmar [*som de påstår gett gudomlig ledning*]. [*De tre synder de begår är:*]

De skändar (*smutsar ner*) sin kropp [*genom sexuell synd*].

De föraktar [*Herrens*] auktoritet [*genom sin livsstil*].

De hånar höga makter (*änglamakter*) [*med sina stora ord*].

[Utifrån resonemanget i nästa vers syftar dessa höga makter på änglar och troligtvis då onda änglar. Kanske undervisade dessa falska lärare att det inte finns några demoner. De hånade höga änglar i jämförelse med Mikael, som var ödmjuk och inte kom sig för att döma djävulen utan i stället bad Herren döma honom.]

⁹ Men när ärkeängeln Mikael tvistade med djävulen om Moses kropp, vågade han inte uttala någon hånfull dom över honom utan sade: ”Må Herren straffa dig.”

[När Mose dog, sedan han fått se det förlovade landet, begravdes han av Herren själv någonstans i Moabs land, se 5 Mos 34:1-12. Citatet ”Må Herren straffa dig” har en parallell

i Sak 3:1-2 där djävulen argumenterade över prästen Josuas smutsiga klädnad. Ängeln Mikael ansågs vara Israels folks speciella skyddsängel, se Dan 12:1. Tvisten om Moses kropp gällde enligt judisk tradition att djävulen anklagade Mose för att inte vara rättfärdig på grund av hans dråp av egyptiern, se 2 Mos 2:12. Dessa detaljer finns inte med i Bibeln och antas komma från en judisk skrift från mitten på det första århundradet som kallas "Mose uppstigning", och som handlar om hans himmelfärd. Det finns bara ett manuskript och just dessa delar som antas handla om tvisten om Moses kropp saknas.

I detta fall är det ovidkommande om historien är sann eller inte. Kanske väljer Judas att ta med den för att mottagarna kände till berättelsen. Poängen är tydlig – dessa falska lärare talade om sådant de inte visste något om. Även Lukas och Paulus citerar grekiska poeter i sina skrifter, utan att för den skull validera allt som står i dessa utombibliska verk, se Apg 17:28; 1 Kor 15:33; Tit 1:12.]

¹⁰ Dessa däremot hånar vad de inte känner till [*änglamakter*], och vad de likt oförnuftiga djur förstår av naturen, det fördärvar de sig själva med.

Ve dem

¹¹ *Ve (uttryck för intensiv förtvivlan över) dem!*

[Nu följer tre exempel från GT:]

För de har gått in på Kains [ondskefulla] väg. [Kain försökte bli rättfärdig genom egna gärningar. När han blev konfronterad av Gud, mördade han sin bror i stället för att omvända sig, se 1 Mos 4.]

De har kastat sig ut (hängett sig fullt ut) i Bileams villfarelse mot betalning. [Under ökenvandringen övertalades Bileam av kungen Balak att förbanna israeliterna mot betalning, se 4 Mos 22-24; 2 Pet 2:15-16.]

De har gjort uppror som Kora och gått under. [Kora var en präst satte som sig upp mot Moses och Arons ledarskap, se 4 Mos 16.]

¹² [Nu följer ytterligare fem exempel som formar en kiasm. Det första och sista har att göra med sjöfart och faran att komma ur kurs. Den andra och näst sista använder bilder av vatten med moln och vilda havsvågor. Centralt återfinns en bild där de falska lärarna liknas vid träd utan frukt, en liknelse som Jesus ofta använde, se Matt 12:33.]

De är klipprev vid era kärleksmåltider [agape-måltider där församlingen också firade nattvard] där de utan att skämmas festar tillsammans med er och tar för sig. [Dessa falska lärare är som dolda klippor som gör att fartyg på väg till en hamn går på grund och slås sönder.]

De är moln utan regn

som drivs bort av vindarna.

[I ett klimat där regn är livsnödvändigt var regnmoln efterlängtrade. Dessa falska ledare var andligt tomma.]

De är sena höstträd utan frukt,

[den fruktbarande perioden var helt över och de har inte burit någon frukt]

dubbelt döda *[helt döda]* och uppräckta med rötterna.

[Kiasmens centrum. Jesus talar på liknande sätt, se Matt 7:16-20.]

¹³ De är vilda havsvågor

som skummar med sina skändligheter.

De är irrande stjärnor *[kometer, meteoriter och fallande stjärnor som inte går att navigera efter]*

som har det svarta mörkret *[svartaste avgrundsmörker]* att vänta för evigt.

Domen förutsagd av Henok

¹⁴ Henok, i det sjunde släktledet efter Adam *[se 1 Krön 1:3, släktledet anges för att särskilja honom från Kains son med samma namn, se 1 Mos 4:17]*, profeterade om dem: ”Se, Herren kommer med sina myriader *(ordagrant: ”tiotusentals”, beskriver också ett oräkneligt antal)* heliga ¹⁵ för att hålla dom över alla och ställa varje själ till svars för alla de gudlösa gärningar de gjort och för alla de hårda ord som gudlösa syndare har talat mot honom.” *[1 Henok 1:9]*

[I ett samhälle som snabbt drev djupare i synd vandrade Henok med Gud. Hans ålder blev 365 år och han togs upp utan att dö en naturlig död, se 1 Mos 5:18-24. Citatet är från Första Henoks bok, en utombiblisk skrift. Anledningen till att Judas citerar från denna bok kan vara att hans motståndare höll den högt och ofta använde den i sin argumentation. Se även resonemanget i vers 9.]

¹⁶ Dessa människor klagar (*muttrar lågmält*) [*mot Gud, se 2 Mos 16:7-9*], hittar fel hos andra (är missnöjda över sitt öde) medan de följer sina [*onda*] begär. De skryter om sig själva och smickrar andra när de har nytta av det [*för egen vinning*].

Råd för att växa i tron

Kom ihåg varningarna

¹⁷ Men ni, mina dyrt älskade [*vänner*], ska komma ihåg vad som är förutsagt av vår Herre Jesu den Smordes (*Kristi*) apostlar. ¹⁸ De sade till er: ”I den sista tiden kommer hånfulla människor som drivs av sina gudlösa begär.”

¹⁹ Det är sådana som skapar splittring; de är världsliga (*jordiska, oandliga*) människor som inte har Anden [*Rom 8:9; 1 Kor 2:14*].

Ert eget ansvar - håll er kvar i Guds kärlek

²⁰ [*Det räcker inte bara att gå emot de falska lärarna, de troende måste själva fortsätta att växa i tro och kärlek.*]

Men ni, mina dyrt älskade [*vänner*],
ska bygga upp er själva på er allra heligaste
tro,

 be i den helige Ande,
 ²¹ och håll er kvar i Guds kärlek,
medan ni väntar på att vår Herre Jesus den
Smorde (*Messias, Kristus*) i sin barmhärtighet
ska ge er evigt liv.

Visa barmhärtighet

²² Mot dem som tvivlar ska ni vara barmhärtiga.
*[Denna uppmaning syftar troligen på dem som
blivit vilseledda av falska lärare.]*

²³ Andra [*som redan slagit in på en fel väg*] ska ni
rädda,
 genom att rycka dem ur elden. [*Elden syftar
på den kommande domen, se Matt 3:10.*]

Andra ska ni vara barmhärtiga mot, fast med
fruktan så att ni avskyr till och med deras
tunikor [*underklädesplagg som bars närmast
kroppen*] som är nersmutsade av köttet.

Lovprisning

²⁴ Han som har makt att bevara er från fall
och föra fram er fläckfria och jublande inför
sin härlighet – ²⁵ den ende Guden, vår Frälsare
genom Jesus den Smorde (*Messias, Kristus*), vår
Herre – honom tillhör ära, majestät, välde och
makt före all tid, nu och i all evighet.

Amen (*låt det ske så*).

**Svenska Kärnbibeln - en expanderad
översättning**
**Swedish: Svenska Kärnbibeln - en expanderad
översättning (New Testament)**

copyright © 2017-2020 Svenska Kärnbibeln

Language: Swedish

Contributor: Svenska Kärnbibeln

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2021-02-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

c5cfac14-0500-50d4-bd1a-4691a8b8b3b6